

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem n. l. za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 5 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Velika narodna slavnost v Celju.

Celo knjigo bi morali izdati, ako bi natanko hoteli opisati to slavnost. Take krasne narodne slavnosti še nikoli ni videlo Celje. Le najvažnejše reči hočemo omeniti. Vse se je lepo vršilo po vspredu. V soboto popoldne se je z brzovlakom pripeljalo 25 čeških Sokolov iz Prage, s poštnim vlakom pa pevsko društvo »Slavec« iz Ljubljane, vatrogasna godba iz Zagreba ter mnogo Slovencev in Hrvatov. Vsprejem na kolodvoru je bil prisrčen, med tem ko so od Sv. Miklavža gromeli topiči.

Pred celjskim kolodvorom je stalo veliko ljudstva. Ali je to naše ljudstvo? Ne, to je celjska fakinaža, ki pod milim solncem nima para, kakor smo se takoj prepričali. Ko Slovenci in Hrvati stopijo iz kolodvora, začela je nemška sodrga živizgati, tuliti in kričati: »Heil und Sieg! Pereant Windische! Nieder mit den windischen Hunden!« Slovenci in njih gostje pa so mirno šli proti veličastnemu, okusno okinčanemu »Narodnemu domu«. Moralo jih je o slavnosti braniti 32 orožnikov in dve stotniji vojakov. Ob 8. uri zvečer je bil v veliki dvorani »Narodnega doma« koncert, kjer smo občudovali »Slavec« in šentjurski mešani zbor.

V nedeljo zjutraj so zgodaj gromeli topiči od Sv. Miklavža. Ob 7. uri je bila v župnijski cerkvi primicija č. g. A. Šorna. Ob 10. uri se je pripeljalo okoli 1000 gostov s Kranjskega, Primorskega in Hrvaškega. Na kolodvoru jih je pozdravila godba. Med potom v »Narodni dom« jih je zopet psovala nemška svojat, ali Slovenci so jim odgovarjali s krepkimi živio-klici. Potem je 65 društev, med temi okoli 300 Sokolov, z godbo na čelu korakalo proti Lanovžu, kjer je pod milim nebom maševal preč. g. opat Fr. Ogradi vpricho 8000 ljudij in potem zastavo celjskega Sokola blagoslovil s prelepim nagovorom o geslu: »Vse zu vero, dom, cesarja!« Po sv. maši je bilo v »Narodnem domu« odkritje spominske plošče, kjer je govoril g. dr. Jos. Serneck te-le znamenite besede:

»Velečastito občinstvo! Načelstvo posojilnice v Celju Vas je, preblagi gostje, semkaj povabilo, da boste svedoki slovesnega odkritja zadnjega kamna, kateri se je vzdal v našo ponosno stavbo, namreč spominske plošče, katera naj še čez stoletja in stoletja govori o našem delu. Dovolite, zbrani odlični zastopniki naših bratov Čehov, Hrvatov in Srbov in premili slovenski rojaki in rojakinje, da pri tej slovesni priliki in na tem mestu se na kratko ozrem na zgodovino celjske posojilnice in te stavbe.

Za ustanovitev posojilnice gre zasluga v prvi vrsti našemu dolgoletnemu drž. in dež. poslancu g. Mihaelu Vošnjaku. Ta je začetkom 1881. leta povabil nas druge celjske Slovence k tej ustanovitvi. Osnovali smo posojilnico v seji dne 13. februarja 1881. leta in jo ot-

vorili začetkom aprila istega leta. Prva leta je zopet velecenjeni g. Mihael Vošnjak bil tisti, kateri je brezplačno opravljaval ves posel tajnika, dokler ni zavod tako narasel, da si je mogel sam vzdrževati plačanih uradnikov. Dovolite, da mu izrečem v tem slovesnem trenutku v imenu našega načelstva, v imenu vseh celjskih Slovencev najtoplejšo zahvalo. (Burni živio-klici.) Zavod se je čudovito hitro razvijal. Koncem l. 1896. je štel 3155 zadružnikov, imel je hranilnih ulog 1,464.215 gld. 97 kr. in je imel rezervnega zaklada že 107.141 gld. 39 kr. Prometa je l. 1896. bilo 3,106.495 gld. Vzrok tega izvanredno hitrega razvoja leži največ v tem, da zadružniki nismo nikoli smatrali vsakoletnega čistega dobička za svoj privatni zaslužek, nego kot posojilnični, kot narodni zaklad (Živahni živio-klici), in da deležniki niso dobivali kot dividendo nikoli več, kakor po 5% od svojih vplačanih deležev. Vse drugo se je porabilo samo v ojačenje posojilničnega premoženja. Devali smo zasluženi denar v rezervni zaklad in iz dobička vsako leto precejšnje svote, skupaj že mnogo tisoč goldinarjev, darovali za dobrodelne namene. Konstatovati moram tukaj tudi, da je načelstvo doslej opravljalo ogromno svoje delo pri vodstvu tega zavoda brezplačno ter nagrado, določeno mu za ta trud po društvenih pravilih, vselej prepustilo za dobrodelne namene, zlasti v podporo ubogim slovenskim dijakom. (Živio-klici.) S kupno pogodbo z dne 26. oktobra 1891 se je posojilnici posrečilo, pridobiti si ta imenitni prostor, na katerem se zdaj dviga naš »Narodni dom«. Pa nastali so boji z občinskimi zastopom celjskim, kateri je sklenil v prvi seji po tem našem nakupu, napraviti 12 metrov široko cesto čez naše stavbišče, ravno tam, kjer stoji zdaj lepa naša dvorana. Posrečilo se nam je, odpraviti te ovire. Skrbno smo potem premišljevali načrt prihodnjega »Narodnega doma«. Bili smo tako srečni, da smo pridobili za arhitekta in stavitelja našega doma velecenjenega gosp. inženirja Vladimírja Hraskega, kateremu se imamo zahvaliti za dovršeni načrt in za dovršeno delo. Končno smo se odločili, začeti s stavbo ter smo izvolili stavbinski odsek, v katerem so bili gg.: Mihael Vošnjak, častni predsednik, dr. Jos. Serneck prvi in Lovro Baš drugi namestnik, člani pa gg. dr. Iv. Dečko, dr. Vrečko in Iv. Zupanc. Stavbeno delo se je začelo z odkopavanjem zemlje začetkom oktobra 1894. leta, pod streho se je stavba spravila l. 1895., podstrešni prostori in sobe v 1. in v 2. nadstropju so bili dovršeni v jeseni 1896. l., velika dvorana, gostilne in prodajalnice pa začetkom letošnje pomladi. Zadnji kamen, to je spominska plošča, se je vgradil meseca julija letos. — Tukaj smo torej zbrani pred dovršenim svojim delom. Dela ni treba hvaliti. Stavba sama govori o genijalnosti arhitekta in spretnosti zidarskega mojstra, pa tudi o uspešnem trudu voditeljev. Bog nam ohrani to našo narodno hišo,

naj je bodo veseli ponosni naši potomci v neskončnem teku časa, pa naj obiskalci tega doma tudi v bodočih časih izvedó, kdo se je zanje trudil, naj pade zavesa in tihi kamen naj glasno govori potomcem in jih naj izpodbujja za hvaležnost in za jednako složno narodno delovanje! Vsegamogočni pa naj čuva blagovoljno našo hišo in naš mili narod slovenski!»

Ob 1. uri je bil banket v veliki dvorani »Narodnega doma«. Udeležilo se ga je okoli 400 oseb. Prvi je poprijel za besedo g. dr. J. Serbec ter nazdravil presvetlemu cesarju, kateremu se je takoj odposlala udanostna izjava. Nato pa je napil vsem gostom, gosp. dr. Brenčič Sokolom, g. dr. Vrečko Čehom, g. dr. Hrašovec Hrvatom in Srbom, g. dr. Dečko Primorcem in Korošcem, g. Drag. Hribar narodnemu ženstvu, g. notar Baš ljubljanskemu županu in inženirju Hraskemu, g. vitez Berks g. M. Vošnjaku in nate zdravice so odgovorili ljubljanski župan, g. J. Hribar, Čeh g. dr. Novotny, g. dr. J. Tavčar, g. Mlinarič iz Zagreba in g. Bogdanovič iz Belega grada.

Ob 1/2 4. uri popoldne pa se je začela narodna veselica pri Lanovžu. Zopet je bilo ondi zbrano okoli 8000 ljudij. Vsi Sokoli so izvrstno telovadili, posebno pa češki. Zvečer je potem bila prosta zabava v »Narodnem domu«, kjer je bil zlasti znamenit govor č. g. dr. A. Medveda. Kako je goste nemška svojat insultirala pri njih odhodu, o tem prihodnjič kaj več. Celje je zdaj še sicer v nemških rokah, ali to surovo nemštvo ondi dolgo ne sme in ne more gospodovati. Slovan gre povsod na dan!

Kako se Spodnji Štajar pripravlja za Pruse.

Zlo je treba dobro poznati, da se mu izogneš. Največje zlo za nas Slovence je pa germanizacija ali pomenčevanje. Največje zlo pravimo, ker zastruplja dušo, uničuje gmotno blaginjo in se ne da več poravnati, ako se ni zabranilo. Naši slovenski časniki v tem pogledu pišejo, kakor da bi Lah i Slovence pritiskali najsilnejše in bi se torej Primorcem godilo najhujše, drugod pa bi še bilo precej dobro. Resnica pa je, da na Štajarskem germanizacija tako grozno napreduje, da se tudi o nas lahko reče: »Umirajoči Vas pozdravljajo!« Razlika je le ta, in to stori stvar še slabšo, da štajarski Slovenci, ker so mnogo manj probujeni in tudi hladneje krvi od Primorcev, germanizacijo voljno, brez krika in vika trpé; o tistih, ki se vsled nezavednosti tu in tam celo najstrastneje borijo za njo, kakor se z vso silo v luč zaganja veša, dokler ne zgori, še ne govorimo.

Germanizacija je od nekdanj specijalno nemški način, narod množiti in zemljo širiti. Temu postopanju imajo Nemci pripisovati svoje največje uspehe. Zato je tudi Bismarck, ki je misel o odcepljenju nemške, češke in slovenske zemlje od naše monarhije porodil in v dossego tega smotra skoval trozvezo med Avstrijo, Nemčijo in Italijo, češ, da z zunanjo politiko ima notranja biti v soglasju, seveda le v Avstriji, torej Bismarck, pravi pravcati Nemeč, pričakoval je najsigurnejših in najcenejših uspehov od germanizacije ter ustvaril v Avstriji oni veliki germanizacijski aparat ali stroj, ki deluje pod pretevezo ohranitve in negovanja nemštva že svojih trideset let, žalibog vrlo dobro. Kako bi pa tudi ne! Saj ima stroj jako skrbnega paznika v osebi Schönererjevi in jako vestne strežnike v organih naše vlade. Če je ta po dogodkih v državnem zboru in v Hebu in po drugih znamenjih, ki so se zadnji čas dovolj jasno pokazala, še vedno tako zaslepljena, da ne stopi iz dosedanjega tira, potem je pač tembolje dolžnost vsacega postenega avstrijskega podložnika, da na eni strani vlado

vedno in vedno opozarja na pretečo nevarnost, na drugi pa ljudstvu razkriva delovanje tajnih peklenških močij.

Nadalje pa je nam Slovincem kot narodu tudi naravna dolžnost, da skrbimo ohraniti se. Sicer pa bi nam Slovincem in Slovanom sploh bilo le v pogubo, ako bi svojo narodnost zamenili z nemško. Narod se razvija, če se mu nit življenja ne preseka siloma, kakor rastlina. Sprva nahajamo male početke, iz kojih rase, dokler ne dorase in prinese cvetja in sadj; zatem pa hira, vene in konečno umrje ter služi drugim v gnoj. V prvi dobi dičijo narod kreposti, v drugi pa se te-le prelevijo v slabosti. Vse kaže, da gre nemški narod nazaj. Kje je nekdanja prislovična nemška zvestoba, nemška odkritosrčnost, nemška pobožnost, kje nekdanj toli slavljena marljivost, ponižnost in čistost nemških žená itd.? Neovrgljiva resnica, katero uči vsa dosedanja zgodovina, je, da brez globokega verstva narodu ni zdravega in dolgega obstanka; kakšno prihodnjost ima potem takem nemštvo, ki je vseskozi podjedeno po protestantizmu, v kojem se pastori med seboj prepirajo, ali je Bog, ali ga ni? Na drugi strani pa nas uči zgodovina in nam priča sedanjost, da nastopijo slovanski narodi in v njih tudi mi Slovenci v mladeniško dobo. Odločiti se torej ni težko. Mimogrede bodi rečeno: Najpametneje, kar avstrijski Nemci storiti morejo, bilo bi to, da nas avstrijskih Slovanov ne le ne ovirajo v narodnem razvoju, ampak da tega še pospešujejo, češ, da se po nas poživijo, prerodijo ter rešijo ranega pogina. V nastopnem pa hočemo pokazati, kako se slovenski Štajar germanizuje ali pripravlja za Pruse. (Dalje prih.)

Cerkvene zadeve.

Občni zbor Leonove družbe.

(Konec.)

Izmed mnogih znanstveno zanimivih predavanj omenjamo po poročilu »Slovenca« le nekatera. Prvi dan zborovanja je prof. dr. Al. Cigoj podajal v krepkih potezah iz starih pisateljev, vzlasti pa iz izkopin izven svetopisemske dokaze za posamne dogodke iz življenja sv. Pavla; razprava je pokazala, da ima sveto pismo resnične podatke; dokazi so torej pomenljivi posebno za one, ki dosedaj niso prav trdno bili prepričani o pravem značaju sv. pisma.

Vseučiliški prof. dr. Syoboda je pokazal zborovalcem zanimivo podobo sv. Pavla po 2 najstarejših spomenikih. Prva izvira brčkone iz drugega stoletja in je posneta po nekem katakombnem spomeniku; druga je iz 4. stoletja in se je našla v Pulju, torej na avstrijskih tleh; ta je posebnega pomena za to, ker na nji se nahajata sv. apostola Peter in Pavel skupno: nad obema pa stoji božji Zveličar in podaja sv. Petru zakonik. Ali ni to dovolj jasen dokaz za papeško prvenstvo?

Prof. dr. Avg. Rösler je razložil nalogo bogoslovskih ved v sedanjem času: obsojal je oni ljut boj nemštva proti romanizmu ter posebno povdarjal imenitno, a težko nalogo, ki čaka avstrijske učenjake na bogoslovnem polju: zedinjenje vzhodnega razkolnega krščanstva s pravo cerkvijo; v ta namen naj oni kot poklicani učeni pripravlajo pot k toliko zaželjeni zastopnosti.

Prof. dr. Biederlack je pojasnjeval vprašanje, ali ima država pravico, kaznovati hudodelce in zakaj ima to pravico. Pravico to storiti ima vladar, ker je varuh za splošen blagor svojih državljanov v časnem, zemeljskem oziru; kazen služi v nekako zadostovanje za zločin in v popoljšanje ter ostrašenje pred zločinom.

Drugi dan je bilo prvo predavanje dr. Storzerja o upravi notranjih avstrijskih dežel od l. 1564.—1848.

To je bila prav zanimiva zgodovinska razprava, posebnega pomena za sedanji družabni boj med avtonomičnim in centralističnim načelom, ker zgodovina davno preteklih let nas mora učiti trezne sodbe o današnjem položaju.

Veličasten je bil konec Leoninega zborovanja; ki se je vršil dne 28. julija ob 5. uri popoldne v dvorani deželne hiše. Dvorana je bila napolnjena odličnih gostov. Akoravno je celovski mestni zbor prepovedal županu, da pozdravi slovesno zborovalce, akoravno so verski in drugi nasprotniki na jako surove načine hujskali proti vsem, ki so se zborovanja udeleževali, prišli so vendar k slovesu najodličnejši možje celovski. Vlado je zastopal vladni svétnik Kozaryn, deželni glavar grof Goëss, general Russ itd. Tudi župan Neuner je bil navzoč, pa ne oficijelno, temuč le kot privatna oseba. Navzoča sta bila tudi knezoškofa dr. Napotnik in dr. Kahn, dvorni svetovalec in vodja finančne direkcije pl. Schwabe, knez Rosenberg, grof Hoyos, kanonik dr. Mlakar in vojaški duhovnik Tájek ter mnogo drugih; koroška duhovščina je bila častno zastopana.

Zboru je predsedoval baron Helfert z drugimi tovariši predsedstva. Po pesmi, katero je za zbor zložil in vglasbil dr. Kralik, so mil. g. knezoškof dr. Kahn v daljšem nagovoru poudarjali pomen Leonove družbe. Glavni tajnik prelat Schindler je obširno poročal o plodovitem delovanju družbinem v minulem letu in o nalogah, ki jo čakajo za bodočnost. Slavnostni govor je govoril gimn. prof. dr. J. Hann, ki je razpravljal v temeljitem govoru o krščanski umetnosti na Koroškem. Poslušalci so ta govor najživahnejše odobraval.

S primernim govorom je zaključil predsednik Helfert znameniti shod potem, ko je še prebral telegram vojaškega škofa Belopotockega, ki so bili vsled krsta v cesarski rodovini žal zadržani, udeležiti se zborovanja. Takih sijajnih znanostnih zborovanj še Celovec ni veliko doživel; celi deželi Koroški je ta občni zbor na čast Dal Bog, da obrodi trudapolno delo vernih učenjakov obilen sad!

Gospodarske stvari.

Peronospora ali strupena rosa ter način, kako se tej bolezni obraniti.

(Govoril dne 27. maja na podučnem shodu središkega bralnega društva „Edinost“ Anton Kosi, učitelj in posestnik v Središču.)

(Dalje.)

Pri tolikem številu sistemov ali načinov, po kojih se narejajo brizgalnice, je pač težko, da skoraj nemogoče povedati, katera škropilnica je najboljša.

Tukaj imam jedno, koje je izdelal dunajski tovarnar Ig. Heller in sicer po sistemu »Vermorel«. Ta obstoji iz močne svitlo polirane bakrene brente.

Posebna prednost te škropilnice je ta, da se kaj lahko odpré. Treba je samo tri vijake, ki imajo ušesca, z roko odviti, na kar se posamezni deli kaj lahko drug za drugim odzamejo in osnažijo.

Gonilni vzvod ali roč, ki se lahko od desne ali leve strani vtakne v brento, je treba samo navzdol pritiskati, navzgor pa se pomika sam. Pri tej škropilnici lahko torej delavec goni roč z desno ali levo roko. Cena škropilnici je 14 gld.; po dogovoru se dobi ista tudi ceneje, zlasti, ako se jih naroči več skupaj.

Dobre škropilnice ima v zalogi tudi »administracija Weinlaube v Klosterneuburgu«.

Tudi brizgalnica tovarnarja Živica & Comp. v Trstu se je po mnogih vinorodnih krajih zelo prikupila. Njena prednost je med drugim zelo nizka cena; stane namreč 6 gld. 50 kr. brez brente in z brento 8 gld. 50 kr.

Izvrstna je tudi Syphonija, kakeršne izdeluje tvrdka Mayfarth & Comp. na Dunaju in pa Hellerjeva samodelujoča škropilnica. Ti dve škropilnici pa sta zelo dragi, vsaka namreč stane z zrakotlačno sesalko vred od 26 do 30 gld. Pri škropilnici »Syphonija« sem se tudi prepričal, da viničarjem ne ugaja posebno.

Od več posestnikov sem slišal hvaliti tudi škropilnice ljutomerskega trgovca Huber-ja. Njegove škropilnice, napravljene po takoimenovanem ljutomerskem sistemu, so zelo priproste in jednostavne, da zamore vsakdo ž njimi ravnati. Cena škropilnici je 10 gld. z leseno brento in 14 gld. z bakreno brento.

H koncu še nekoliko besedice o tem, kako je z škropilnicami ravnati. Brizgalnice so kapital, kateri se naj kolikor mogoče dolgo ohrani, da pogosto popravljanje ali kupovanje novih škropilnic ne podraži preveč škropljenja.

Da se toliko brizgalnic pokvari, temu ni kriv vselej izdelovatelj, pač pa često oni, ki škropilnice rabi, ker ž njimi pravilno ne ravna.

Predno se začne s škropilnico delati, treba da pripravo v vseh sklepih dobro namažeš; najboljše za to je laško olje, kateremu si prilil nekoliko petroleja.

Ker za škropljenje pripravljena mešanica razjeda kovine, zato moramo bakreno raztopino kar najmanj časa ko mogoče s kovinskimi deli škropilnice v dotiki pustiti.

Kadar se škropilnice nehajo rabiti, moramo je vselej prav dobro s čisto vodo omiti. Tudi takrat, kadar smo z delom za par ur prenehali, n. pr. opoldne, je dobro škropilnico osnažiti. Najprimernejše je, da škropilnična brenta ali puta do polovice ali do vrha s čisto vodo napolni in potem izbrizglja. Tudi škropilnik ali razprševalec se mora pogosto snažiti.

Da se brizgalnica v resnici osnaži, o tem se prepričaj vselej sam, ako že sam nisi tega dela izvršil, zakaj na druge se v tem oziru ni vselej zanašati. Saj je znano, da še človek včasih poleg stoji, a se delo vendarle ne izvrši tako, kakor bi se moralo; zlasti kar se tiče snage, ne vzame se to vselej preveč natanko.

Ako bi imel kdo tudi bakrene dele, zlasti brento, rad vedno snažne, rabi naj solno kislino, katero dobi v vsakej specerijske štacuni. Jaz rabim za snaženje bakrenih brent pri škropilnicah z dobrim uspehom iz kornezno moke in močnega jesiha ali octa napravljeno testo, s katerim bakrene dele drgnem; samo treba je, da se rabi to sredstvo še takrat, ko se še zmes bakrenega vitrijola na brenti ni preveč zasušila.

(Konec prih.)

Sejmovi. Dne 14. avgusta na Ptujski gori. Dne 16. avgusta v Stradnu, Sevnici, Vuzenici, pri Sv. Lovrencu nad Mariborom, pri Sv. Vidu niže Ptuja, pri Mariji - Trošt, pri Sv. Jakobu pod Kalobjem, v Mozirju, Strassu in Lembahu. Dne 17. avgusta v Jarenini, Brezju pri Mariboru in v Kapelah. Dne 19. avgusta pri Sv. Juriju ob Ščavnici in na Bregu pri Ptujju (za svinje). Dne 20. avgusta pri Sv. Juriju ob Pesnici.

Dopisi.

Iz Mozirja. (Sv. birma.) Leto za letom se ljudstvo iz Savinjske ter Šaleske doline, iz bližnjih kranjskih ter celo koroških farâ mnogobrojno udeležuje pobožnostij, ki se vršé ob porcijunkuli v Nazarijih. Tudi letos jih je prejelo, kakor slišimo, čez 20 sto presv. obhajilo; a zapaziti je bilo že v nedeljo prej, da je marsikateri pohitel iz daljnih krajev na božjo pot, da bi videl

našega premilega nadpastirja, ki so ravno ta dan v Mozirju delili zakrament sv. birme. Že sprejem v soboto v Mozirju je pričal, da slovensko ljudstvo ljubi svoje nadpastirje. Ne vem, kaj bi bolj občudoval, ali radost zbrane množice pred slavolokom, ali kinč, ki je dičil hiše po trgu? Po pozdravu g. provizorja ter odličnih veljakov župnije in okr. odbora ter vrle učenke v imenu šolske mladine imeli so milostni knez za vsacega prijazno besedo; pozdravili so bl. g. okr. glavarja, grofa Attemsa, posamezne ude okraj. odbora, ki se je polnoštevilno udeležil sprejema; posebej pa so še odlikovali zbrano duhovščino. Ko se zatem verniki uvrsté v procesijo, ni bil to navadni prihod, ampak uhod slavljenca med svoj narod. Da pa vse zunanje veličastvo, ki se je priredilo ljubljenu Gospodovemu maziljencu, ni le puhla zunanost, ampak da je ljudstvo resnično tudi v življenju krščanskem zvesto Bogu ter božjim poslancem, pričali so izvrstno podučeni šolski otroci ter odrasli ljudje; milostni knez so pa tudi vidno razveseljeni opevano pohvalili zbrano množico. Birmanih je bilo v Mozirju 240. — A prehitro so potekle ure radosti, ker skrb za zveličanje udanih Savinjev je vlekla prem. kneza v visoko gorsko župnijo šmihelsko. Sprejem tu gori je bil jednako ljubezniv. Ko je prvi mrak zemljo ogrnil, zaplapolalo je 10 kresov v sinjih višavah, ki so daleč v doline naznanjali radost, ki je prešinjala srca vrlih gorjancev, da imajo ljubljene očeta v svoji sredi. Tukaj je bilo 88 birmancev. Ali zapustiti je bilo zopet dobro ljudstvo, ki so bo še v poznih rodovih spominjalo apostolskih besedij našega mil. škofa. Pot je peljala v bližnji trg rečiški. Ob cesti je bil slavolok za slavolokom, med Mozirjem ter Rečico jih je bilo 7. Vsi so vrščili v pozdravu, s katerim sklepam tudi jaz: »Čast in slava našemu preljubemu knezoškofu!«

S Krapja pri Ljutomeru. (O kmetijskih razmerah.) Pri nas se letina lahko imenuje srednje dobra. Z ozimino nekateri gospodarji niso posebno zadovoljni. Lep oves je nekako poravnal to, kar je pri rži in pšenici bilo manje. Lena je povoljno. Velika nadloga letos so požrešne sniži. Teh imamo več, kakor preveč. Na primer: Brat poročevalke teh vrstic je hodil za očetom, ko so orali, pa je na dvema kopiščema usmrtil okoli dve sto mišij. (»Kopišče« je ogon, na katerem so stali »križi« ali »kope«, ki vsaka šteje po 22 križema zloženih debelih snopov.) Na Prekmurskem, t. j. onkraj Mure po sosednjem Ogorskem so miši škode naredili prè še več. Mi imamo upanje na koruzo, hajdino bodo nam pa menda itak uničile vso. Dežja smo po polji imeli »ravno tak po malem«, da nismo čutili izredne suše. Pač pa nas je ob žetvi pekla velika vročina, toplomer je kazal do 32° C. Sadjja je letos malo. Tu in tam so posamezna drevesa rodna. V našem sadovnjaku so nekatere jaboljane prav rodne, gruške pa vse. Mlatci, ki od drugod k nam prihajajo, pa pravijo, da po vseh bližnjih goricaš skorjo ni videti ne jabolke, ne hrške, ne slive. Toče še, hvala Bogu, do zdaj pri nas ni bilo, samo enkrat je med dežjem palo po nekoliko zrn, pa brez škode.

Od Nove Stifte pri Gornjem gradu. (Dva sklepa; lep napredek.) Naš vrli občinski zastop je v seji dne 25. julija na predlog občinskega odbornika g. Jožefa Nadvešnik-a sklenil soglasno, da popolnem odobrava naredbo vis. c. kr. vlade gledé jednakopravnosti češkega jezika z nemškim, ter se zahteva, da se stori v kratkem jednak korak gledé cislitvanskih Jugoslovanov. Britko obžalovaje naredbo vis. c. kr. naučnega ministerstva gledé odprave celjske utrakvistične gimnazije, sklenil je naš obč. zastop v isteji seji na predlog že zgoraj omenjenega predlagatelja od svojih zastopnikov, zahtevati v vis. drž. in dež. zboru z vsemi postavno

dovoljenimi sredstvi delati na to, da se omenjena gimnazija v kratkem zopet postavi na poprejšnji trden temelj. — Tudi Vam moram poročati veselo vest, da naš prekrasni kraj v vsakem oziru vrlo napreduje. Kakor že znano, postavili smo lani lepo šolsko poslopje, letos ustanovili »Kmetijsko in bralno društvo« in sedaj delujejo naši vrli narodni krčmarji na to, da se tujcem tudi boljšega stanu lahko v vsakem oziru dostojno postreže. Postavil je namroč g. Jakob Savinšek po dom. Golob na prav primernem, krasnem in zdravem kraju nove prostore za tujce in g. Anton Matjaž pa je kupil veliko, prostorno jednonadstropno hišo, v katerej ima vse prav snažno in okusno urejeno in zelo pripravno, tako v gostilni kakor za nastanjenje tujcev. Želeti bi le bilo, da bi imovitejša gospoda, osobito slovenska in slovenska, katera žalibog še le premnogokrat troši svoje novce med kruto nam nasprotujočimi življi, raje obrnila svojo pozornost gledé potovanja na naš predivni, zdrav in popolnem naroden kraj.

Od Sv. Bolfenka v Ljutomerskih goricaš.

(Zlata maša.) Dan 25. julija je bil za tukajšnje župljane dan posebnega veselja in nenavadne radosti; naš č. g. župnik so peli zlato mašo. Turkej mi je omeniti, da je to bila pri nas druga zlata maša. Leta 1865. so služili zlato mašo pokojni Ignacij Pirker, bivši prednik našega č. g. župnika. Že v soboto popoldne so na prijaznem hribu zagrmeli topiči, katerih glas se je močno razlegal po prekrasni okolici in po sosednem Medjimurju. Sedem č. gg. duhovnikov je počastilo č. gospoda zlatomašnika. Pred cerkvijo je bil krasno nakičen slavolok s primernim napisom. Četirinaest zato oblečenih deklie z venci na glavah je spremilo č. g. zlatomašnika v cerkev, kjer so pridigali njihov krajan — oba sta bila rojena pri Sv. Rupertu v Slov. gor. — vlč. g. Jakob Caf, dekan in župnik pri Sv. Tomažu. V krepkem, nad celo uro trajajočem, takim sijajnim slavnostim primernem govoru so omenili č. g. dekan petdesetletno trudapolno službovanje č. g. slavitelja po raznih krajih, ki je bilo povsod zelo blagososno krščanstvu v blagost in korist. K tej izredni slavnosti je prišlo na tisoče ljudstva. Vreme je bilo lepo, kakor da bi se nebo samo veselilo tega veselega prigodka. Po božji službi je bil v župniškem posloplju obed, katerega so se udeležili č. gospodje duhovniki, slaviteljevi sorodniki, četirje župani in nekateri odličnejši župljani. Milostivi Bog daj č. g. zlatomašniku še mnogo let v vinogradu Gospodovem delovati v korist in prospah svete katoliške vere!

Iz Oplotnice. (Drag maj.) Kakor ste poročali, plapola v našej po sili nemškeje Oplotnici na visokej smreki nemška zastava, katera kaže, da tisti, ki so jo razvesili, niso preveč zvesti podaniki našega svetlega cesarja, ampak bi njim menda ljubši bil nemški cesar, kateri še naše vere ni. A za vero se naši »purgarji« malo zmenijo; če le kdor v nemški rog zvesto trobi, je že njih prijatelj. Zdaj imamo že žida za občinskega zdravnika; dr. Otto Pariser mu je ime in on se med svojimi prav dobro počuti. Zdravi bolnike, ki še ne vedo, kdo da je, in ogleduje mrtvece in pričakuje odrešenika v mnogem zaslužku ter se za vero tako malo zmeni, kakor oni, ki so ga semkaj poklicali. Tukaj pač ne gre za vero ampak za žep in edino zveličavno nemščino. Pa kam sem prišel od dragega maja, smreke, katero je 22 oplotniških hlapcev in delavcev v tovarni nemškega g. Hafenrichter-ja poštenemu kmetu Jakobu Kruhar ukradlo in na tisto gotovo na povelje nemških svojih poveljnikov frankfurtarico obesilo; da bi se tako očitno naša slovenska domovina zasramovala in veselje razodevalo, da so dne 23. junija pri občinski volitvi zopet po nepostavnem nasilstvu naši po sili Nemci na videz zmagali, o čemur še bo pa le okr. namestništvo

v Gradcu odločilo. Zanesljivo upamo, da bo ta krivična volitev ovržena in nova razpisana. Razun tega pa da je naš župan ukradeno smrekò vsled pritožbe bivšega lastnika plačal, menda da bi krivdo svojih na nemštvo dresiranih hlapcev zakril, prišla je vsa reč žendarjem na uho, kateri so to tatvino c. kr. okr. sodišču konjiškemu ovadili in dne 28. julija je tisto vseh teh 22 pobalinov obsodilo, ene v zapor za štiri dni, druge za dva dni in nekatere za 12 ur. Res drag maj in zdravo poplahnjenje po sili nemštva!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so za letos oprostili orožnih vaj vse rezerviste in deželne brambovce iz krajev, poškodovanih po povodnji. Oni dan pa so se cesar zopet odpeljali v Isl. — Razni ministri so že sestavili državni proračun za prih. leto 1898.

Češko. Češki poslanci so sklenili ostati v sedanji večini državnega zbora in podpirati vlado, ali ta mora uresničiti v adresi določena načela. — Nemški liberalci, nacionalci in Schöner-janci držé trdno skupaj; to je pokazal zadnji shod njihovih zastopnikov v Pragi.

Solnograško. V Solnogradu se je v nedeljo zbralo 500 odposlancev, ki so zastopali 200 krščanskih društev. Zborovali so v ponedeljek in torek ter mnogo koristnega sklenili v prid kmetom, obrtnikom in delavcem. Ko bi jih vlada le hotela poslušati!

Štajarsko. Deželni odbor je prosil državne pomoči za poplavljenе okraje na Gornjem Štajarskem. — Za deželni mandat pok. Morreta v Lipnici, kjer bode dve 9. septembra dopolnilna volitev, se pulita baron Rokitsky in Fr. Girstmayr.

Koroško. Zadnje dni minolega tedna je bil v Celovcu glavni zbor avstro-nemškega planinskega društva. Vse se je vršilo bolj nemško, kakor avstrijsko. — Shod nemških županov v Celovcu, kjer so se hoteli dogovoriti o odpovedi poslov v prenesenem delokrogu, je vlada prepovedala.

Kranjsko. V odboru, ki ima skrbeti, da se priredi začetkom meseca septembra v Ljubljani vseslovenski shod, je dr. Šusteršič predsednik, dr. Ferjančič podpredsednik in dr. Žitnik tajnik. — V Ljubljani se ustanovi uradniško društvo. — V Kranjski gori bode prih. nedeljo poročal svojim volilcem g. dr. Ivan Krek.

Primorsko. V Gorici se je ustanovilo društvo »Šolski dom«. — V Trstu si hočejo Slovenci postaviti svoj »Narodni dom«. — Kdo bode goriški nadškof? Daj Bog, da tak duhovnik, s katerim bodo zadovoljni Slovenci in pametni Lahi!

Hrvaško. Vladi nasprotna stranka je v saboru zahtevala, naj se izvoli odsek 5 poslancev, ki naj preiščejo volitev v Bošnjacih, kjer je bilo več oseb ustreljenih; ali Madjaroni so to zahtevo zavrgli. — Srbski cerkveni kongres se je preložil, ker se Srbi v cerkvenih rečeh nočejo pokoriti Madjarom.

Vnanje države.

Rim. V soboto so sv. oče vsprejeli 1100 francoških romarjev v cerkvi sv. Petra ter jim podelili apostolski blagoslov. Sv. oče so še vedno prav čvrsti.

Angleško. Vlada je Nemčiji in Belgiji odpovedala trgovinsko pogodbo. — Zasedanje parlamenta ali državnega zbora je kraljica zaključila s prestolnim govorom.

Nemško. Državni kanclar Hohenlohe bojde od-

stopi sredi meseca septembra. Naslednik mu utegne biti general Waldersee. — V Landshutu se koncem tega meseca vrši občni nemški katoliški shod. — Nevolja na Pruse se vedno bolj širi v južni Nemčiji, posebno na Bavarskem.

Rusko. Nemški cesar Viljem je te dni bil gost carja Nikolaja, ki ga je imenoval admiralom ruske mornarice. Pri slovesnem obedu sta oba vladarja povdarjala potrebo miru med vsemi narodi. Cesar Viljem je svojo zdravico končal v ruskem jeziku.

Bolgarsko. Obsojen je bil knežev pobočnik Bojčev in njegova sodruga, ker so umorili Ano Simon. Ministerski predsednik Stojlov je rekel, da je v to zadevo ravno Avstro-Ogerska najbolj zapletala kneza Ferdinandanda. Naš poslanik Call mora zdaj od Stojlova zahtevati zadoščenje, sicer takoj zapusti Bolgarsko.

Špansko. V nedeljo se je strašno hudodelstvo zgodilo. Neki Golli, rodom Neapolitanec, je trikrat z revolverjem ustrelil na ministerskega predsednika Canovasa v kopališču Santa Agueda. Canovas je poldrugo uro po napadu umrl, zaklicavši: »Živela Španska!« Morilca pa so takoj prijeli.

Za poduk in kratek čas.

Glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda v Škofji Loki.

Škofjo Loko na Kranjskem si je zbrala letos družba sv. Cirila in Metoda kot kraj svojega glavnega zborovanja; dne 5. avgusta je res prav slovesno in navdušeno sprejelo »starodavno mesto Loka« zborovalce. Že na kolodvoru je veličasten vsprejem presenetil vse: korporativno so pričakovala gostov vsa loška društva. Gosp. Lavrič, podpredsednik loške podružnice sv. Cirila in Metoda, je krepko pozdravil došle goste. Zahvalil se mu je gosp. prvomestnik Zupan in na to je v lepih besedah gdč. Amalija Sušnikova iz Loke zagotovila prišlece, da jih vse združuje vez bratoljubja, misel sloge in ideja jedinstva vseh Slovencev, ter podala gospodu prvomestniku Zupanu krasen šopek. Ko se je gospod prvomestnik zahvalil za nežni pozdrav, odpravili so se gostje na mestni trg, kjer se je vršil slovesen vsprejem.

V navdušenih besedah je pozdravil zborovalce g. mestni župan, notar Nikolaj Lenček, v imenu mestne občine in sosedne občine Zminec ter zaklical vrli družbi srčen: »Slava!« V naslednjem govoru je gosp. župnik J. Tomažič odločno naglašal iskreno željo slov. ljudstva po slogi in jedinstvi; obljubil je darovati na ta dan sv. mašo na čast sv. Cirilu in Metodu ter prositi Boga, da bi se slov. vzajemnost širila in krepila povsod po geslu: »Viribus unitis«. Obema je prav lepo odgovoril g. prvomestnik, spominjajoč se zgodovine mesta, ki je tesno združena z zgodovino vse dežele. Nato so šli zborovalci med slovesnim zvonjenjem v lepo okinčano farno cerkev sv. Jakoba, kjer je daroval sv. mašo z asistenco g. mestni župnik Tomažič.

Ob desetih je pričelo zborovanje v prostorih čitalnice v gostilni pri »zlati kroni«, katero je v kratkih besedah otvoril g. prvomestnik ter vskliknil: »Živela vseslovenska jedinstvo!«

Družbeni tajnik, čast. g. župnik Ant. Žlogar, je podal poročilo o družbinem delovanju v preteklem letu. Glavna borba z nasprotniki se suče zavoljo šolstva, ki ob mejah slov. pokrajin še ni urejeno po načelih kat. cerkve, pa tudi ne v smislu temeljnih državnih zakonov, niti po zahtevah narodne enakopravnosti. — V zviti prekanjenosti stegujejo naši sovragi svoje neprijateljske

roke vedno predrznejše po naših krajih in po naši mladini. V obrambo si je slovenski narod sezidal trdnjavo — družbo sv. Cirila in Metoda, da pazi, od kod preti nevarnost in pohiti na pomoč. V namen te svoje dolžnosti je bilo v minulemu letu osem odborovih sej. Podružnic šteje družba 134, članov pa 11.170. Zadnje leto je priraslo 24 pokroviteljev. — Prirejali so se koncerti in zabavnopodučni shodi kot pomoček za vzgojo preprostega naroda. V petnajsterih družbinah zavodih se odgaja blizo 2000 otrok v krščanskem, narodnem in domoljubnem duhu, kar dokazujejo zlasti šolske slavnosti, prirejene od naših zavodov. Dober korak naprej se je storil z otvoritvijo »narodne šole« v Velikovcu. Družba je razposlala lani 2259 knjig in mnogo šolskih potrebščin.

Precej dohodkov so prinesle užigalice in svinčniki družbe sv. Cirila in Metoda, podpirale so družbo razna zlasti pevska, bralna in druga društva, posojilnice in hranilnice in zamrli dobrotniki z volili. Delujmo, tako je navduševal tajnik, kar je v naši moči. Zberimo se vsi jednodušno pod našo zastavo:

Naprej zastava Slave!
Naj grom razsaja, strela vdarja,
Za vero vse, za dom, cesarja!

Na to je podal glavni družbini blagajnik, g. Anton Koblar, poročilo o družbinah računih v letu 1896. Do-
hodki so znašali 17.110 gld. 23 kr. in sicer so bili do-
neski podružnic 7991 gld. 70 kr., pokroviteljstva 1985 fl.,
podpora slav. dež. zbora kranjskega 1000 gld., podpora
slav. občinskega sveta ljubljanskega 500 gld., darila
26 slov. hranilnic in posojilnic 458 gld., razni darovi
družbi 1504 gld. 67 kr., časniki so nabrali 2575 gld.
84 kr., nabiralniki so dali 166 gld. 2 kr., Mohorjani so
podarili 44 gld. 95 kr., volila 297 gld. 72 kr., obresti
od naložene glavnice 132 gld. 75 kr., prodane knjige
42 gld. 58 kr., zavarovalnina 111 gld., vračilo 300 gld.
— Troški so znesli 20.634 gld. 57 kr. in sicer: za šolo
v Trstu 5405 gld. 6 kr., za šolsko poslopje v Trstu
3393 gld. 48 kr., za šolski vrtec v Mariboru 759 gld.
36 kr., za šolski vrtec v Celju 410 gld., za šolsko po-
slopje v Velikovcu 4269 gld. 65 kr. itd.

Podal je na to še razna pojasnila in z vnetimi
besedami vzbujal k vstrajnosti v delu; primanjklej, zna-
šajoč 3524 gld. 34 kr. se je pokril s preostankom iz
leta 1895.; v blagajni še ostane 3053 gld. 34 kr.; nad-
zorništvo je odobrilo račune. Prvomestnik se je spo-
minjal v nagovoru umrlih udov in dobrotnikov.

Po tem poročilu so se vršile po predlogu gospoda
mestnega župnika volitve z vsklikom. Izvoljeni so bili
vsi stari udje družbenega vodstva. Le mesto dr. J. Voš-
njaka, ki je novo izvolitev pismeno odklonil, je skup-
ščina z vsklikom izbrala g. Martina Petelina, c. kr. pro-
fesorja v Ljubljani. Tudi za nadzornike in razsodnike
so bili izvoljeni dosednji gospodje. Naposled se je po-
slala po c. kr. okrajnem glavarstvu udanostna izjava
Nj. veličanstvu, presvetlemu cesarju. (Konec prih.)

Smešnica. »Jurček! Zdaj pa le mirno sedi, če
ne, boš tepen!« opominja mamka razposajenega Jurčka
v železniškem vozu. — »Mama, če me bote topli, bom
pa sprevodniku povedal, da sem že 10 let star, in vi
bote morali kazen plačati.«

Razne stvari.

Domače. (Shod volilcev.) Gospod poslanec pl.
vitez Berks bode poročal prihodnjo nedeljo, dne 15. av-
gusta ob treh popoldne v Žalcu o svojem delovanju v
državnem zboru.

(»Slovensko društvo«) priredi ljudski shod
dne 22. avgusta na Rečici v Gornji Savinjski dolini v
gostilnici g. F. Stiglica in dne 29. avgusta v Slov. Bistrici
v prostorih g. P. Novaka; obojekrat je začetek ob 3. uri
popoldne.

(Volilske shode) skliče č. g. dr. Lavoslav Gregorčec
dne 5. septembra v Gornji Radgoni pri g. Škerlecu, dne
8. septembra v Cirkulanah v Halozah pri g. A. Korenjaku
in dne 12. septembra na Slatini pri g. Fr. Ogrizeku.

(25letnico mašništva) je dne 10. avgusta
slovesno obhajal pilštanski rojak, č. g. Miha Strašek,
župnik v Št. Janžu na Peči. Na mnoga leta!

(Volitev v okrajni zastop kozjanski) za
veleposestvo je bila v ponedeljek. Izvoljeni so ti le gg.:
župnika dr. J. Lipold in A. Ribar, Adolf Vončina, Jakob
Bouha, Fr. Hudina, Jožef Stadler, Ferd. Kunej, sami
Slovinci, in strastni Nemeč A. Kragora. Da je slednji
zmagal proti č. g. župniku J. Romu, k temu sta pri-
pomogla Št.-Petra Stadler in Kunej. Žalostno!

(Nova pošta.) Dne 16. avgusta dobi občina
Nova cerkev v Halozah pošto, ki bode vsak dan v zvezi
s pošto pri Sv. Vidu niže Ptuja.

(Celjski nemški pobalini) so v noči od po-
nedeljka na torek napadli »Narodni dom«, razbili veliko
šipo, vredno 60 fl., in eno svetilko, ter polomili cevi za
odtekanje deževnice in z zaprtki ometali poslopje. Imena
storilcev so znana. Mestna policija pa vsega tega ni
videla ni slišala!

(Celjska mestna policija) je že od nekdaj
na posebnem glasu. Značilno za postopanje teh poli-
cistov je, da je moral žendar aretirati jednega policista,
ker je hujskal nemške pobaline. Kdaj se vendar celjska
policija podržavi?

(Iz mariborskega okrajnega zastopa) sta
nedavno izstopila šentiljski »baron« Pistor in Arnold
Damijan iz Št. Jurija ob Pesnici. Kaj je ta velika Nemca
tako hudo piknilo, ne nemo; tudi se gotovo za njima
nihče ni jokalo.

(Volitev.) V torek je bil v Celju izvoljen provin-
cijalom štajarske provincije kapucinskega reda č. o.
Friderik Inglič; v definitivij so bili voljeni: č. oo. Albert
Möselberger, Gregorij Jenič, Edvard Bervar in Konstantin
Škodnik.

(Iz neprevidnosti se obesil.) Dne 6. avgusta
je 14letni Jakob Laporšek pri Mariji Pobošek, posestnici
blizu Ptuja, na stopi ajdino phal. Vrv, za katero se je
nekaj časa držal, si dene pod brado. Nato pa se spods-
rsne ter obvisi na vrvi. Ko ga so ljudje bili zapazili, je
že bil mrtev.

(Samomor.) V občini Dol se je dne 5. avgusta
obesil slaboumni posestnik Martin Majcen na podstrešju
svoje hiše. Obesil se je s svojim jermenom.

(Otrok utonil.) Dne 4. avgusta je v Radvanju
pri Mariboru v ribnik padel in utonil 7letni Marček
Gričnik, sin dninarja Jakoba Gričnika. Oče in mati sta
šla na delo; na otroke pa je imela paziti 12letna deklica.

(Pozor na vlak!) Pridnemu kmetu J. Orniku v
Slivnici zunaj Maribora je danes teden popoldne tržaški
brzovlak povozil ter popolnoma raztrgal dva lepa vola
in voz. Precej gluha mlatiča pa sta padla z voza, ne
da bi se jima bilo kaj hudega pripetilo.

(Ob obletnici rojstva umrl) je dne 27. julija
letos po malone tri leta trajajočej hudej bolezni potr-
pežljivi mladenič Ignacij Kovše v Bohorini pri Zrečah;
leta 1878. se je naredil dne 27. julija.

Društvene. (Dijaški kuhinji v Mariboru)
je darovala posojilnica v Gornji Radgoni 10 gld. Za isto
je nabral g. Vaupot Lovro v Slov. Gradcu na ženitnini
svoje nečakinje Micike 4 gld. Bog plati!

(Občni zbor vinorejskega društva za ormoški okraj) bo v četrtek, dne 19. avgusta ob 9. uri v društveni gorici na Stanovnem. Vspored: 1. Poročilo predsednikovo o važnejših društvenih zadevah. 2. Ogleđ društvenih goric po gg. komisarijih F. Matjašiču in F. Goričanu. 3. Govor g. F. Goričana o novi vinoreji 4. Slučajnosti.

(Gospodarsko bralno društvo v Kozjem) priredi dne 22. avgusta svojo prvo veselico s predavanjem potovalnega učitelja g. Belé-ta, z govori, deklamovanjem in petjem. Slovenci, pridite zopet v obilnem številu v Kozje!

(Katoliško delavsko društvo) v Mariboru priredi prihodnjo nedeljo popoldne izlet v Hoče. Ondi bode po večernicah prosta veselica v gostilnici gospoda (Gselmana tik kolodvora. K tej veselici so povabljeni tudi č. udje hočkega bralnega društva.

(Bralno društvo gornje Šaleške doline) priredi redno veselico dne 22. avgusta (v slučaju slabega vremena pa dne 5. septembra) ob 3. uri popoldne na vrtu Korun-ove gostilne pri Velenju. Pri veselici sodeluje tamburaški zbor šaleških dijakov in mešan pevski zbor. Vspored je jako zanimiv. K obilni udeležbi najuljudneje vabi — odbor.

(«Kmetijsko bralno društvo» v Krčevini) pri Ptuju priredi občni zbor v nedeljo, dne 29. avgusta ob 4. uri popoldne v gostilni g. Blaža Windischa na Štukih s sledečim vsposedom: 1. predsednikov nagovor, 2. poročilo tajnika, blagajnika, knjižničarja in računskih pregledovalcev, 3. govor potovalnega učitelja g. Ivana

Belé-ta o sadjereji, 4. volitev predsednika, 6. odbornikov in 2. namestnika, 5. nasvét, 6. prosta zabava s petjem. Ako o določeni uri ni dovolj navzočih društvenikov, skliče se še isti dan ob 5. uri drugi občni zbor.

Iz drugih krajev. (Grozna nesreča) se je primerila v petek v tovarni za smodnik v Ruščuku na Bolgarskem. V baraki je delalo 320 delavcev, mož, žena in otrok. Odpirali so stare patrone in smodnik ven tresli. Patron je bilo nakopičenih več milijonov. Po neprevidnosti pa se uname nekemu dečku patron v roki in bliskoma se je širil ogeñj po smodniku, ki je ležal po mizah. Delavci so hoteli uteči, pa le 20 jih je moglo uiti. Ogeñj je zasegel hitro še zadlane patrone in grozovit pok je stresel zrak in mesto. 130 ljudij je bilo takoj mrtvih, 170 pa hudo ranjenih.

(Posnemanja vredno.) V občini Bridka v Bukovini je vzelo 40 kmetov vse gostilne v zakup. Tako so bili židje, katerih je tam ko listja in trave, ob za-služek. Zato so židje sklenili, da se izselijo v Kanado.

Loterijne številke.

Gradec 7. avgusta 1897: 16, 30, 50, 33, 10
Dunaj » » » 23, 36, 32, 30, 13

Hennebergova svila

— edino le prištna, če se naroči naravnost pri mojih tovarnah — črna, bela in barvana, meter od 35-kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, damast itd. (blizo 240 razl. baž in 2000 razl. barv, obrazcey itd). Poštne in carine prosto na dom. Vzorci obratno. Pošta v Švico se plača po dvoje.

Tovarne za svilo **G. Henneberg** e. in kr. (dvor. lif.) Zürich.

Oznanilo.

Gerkveni skladni odbor v Slovenski Bistrici naznanja, da se bode na stolpu župnijske cerkve v Slovenski Bistrici novo podstrešje (rušt) iz hrastovega lesa napraviti dalo, katero bode z bakrom pokrito.

Dotični načrti, proračun v znesku po 4043 gld. 40 kr. in dražbeni pogoji so v pisarni okrajnega zastopa v Slovenski Bistrici na ogled in se zamorejo vsak dan pregledati.

To delo se bode po zmanjševalni dražbi v ponedeljek, dne 23. avgusta 1897 popoldan od 1. do 2. ure v pisarni okrajnega zastopa, kakor tudi potom zapečatenih pismenih ponudb proti vložbi 10% varnostne kaucije v gotovini podjetnikom oddalo, z opazko, da si cerkveni odbor pridrži pravico, gledé oddaje stavbe svojevoljno določiti.

Cerkveni skladni odbor v Slov. Bistrici, dne 2. avgusta 1897.

Načelnik:

Anton Jerovšek.

2-2

V vsakem poštno oddajnem okraji, v vsaki občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postranskim zaslužkom od nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja prve vrste. Pismene ponudbe pod „V. u. G.“, Gradec, poste restante.

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah.

Zdravilski konjak za boleestnike in okrevalce. kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino.

39

!!Svoji k svojim!!

Naznanilo in priporočilo!

Podpisani najuljudneje naznanjam čast. duhovščini in slavnem občinstvu, da sem na prigovarjanje več gospodov si priskrbel **zraven svojega dela tudi pravico in delavce za slikanje in dekoriranje sob in dvoran**; tako tudi za razna druga pleskarska dela, za trgovske napise itd. Priskrbel sem si najfineje uzorce, kakor najbolje trajajoče barve, vse v velikem številu, tako, da zamorem z vsako še tako veliko firmo konkurirati. **Po najnovejši metodi se zamorejo izdelovati vsa dela tudi po zimi, za katera dela jamčim vsled trajnosti in finosti.** Častiti duhovščini se tudi za nadalnja naročila prijazno priporočam za naslednja dela: **Slikanje cerkva** na presno »all fresco«, temperra, kasein silikat itd. Vse to slikam strogo po cerkvenih zahtevah. Dalje se priporočam za slikanje oltarnih slik, slik sv. družine, na platno slikane, križevih potov, transparentov za cerkvena okna, cerkvene in društvene zastave, — katere popolnoma dovršim, tako tudi cerkveno nebo (baldahin). Za vse to zadoštuje mi naznaniti mero in kak damask, oziroma koliko se misli potrošiti.

Povsod naj velja geslo »Svoji k svojim«.

Priporočam se za obila naročila ter se biležim

Z vsem spoštovanjem

Ivan Nep. Gosar,

akad. slikar v Celju, „Narodni Dom“. (Štajarsko.)

26

Dr. Henrik Haas

usoja si naznaniti, da je odprl svojo

odvetniško pisarno
v Mariboru
Tegetthoff-ove ulice št. 36.

Naznanilo.

Kar sem upal doseči, ni bilo mogoče; zaslužek od izdelovanja rož. vencev pa je prepričel, da bi mogel živeti; zato životarim zopet pri materi in bratu in priporočam svoje lepo in močno izdelane rožne vence in dam č. eg. za gratis deliti 20% in više popusta. Jože Stebih, bivši bogoslovec, Hum pri Ormožu.

Jedino pravi Balsam

(Tinctura balsamica)

iz lekarni pri „angelju varhu“ in tovarne farmaceutičnih preparatov

A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

Preskušen in potrjen od zdravstvenih oblastev.

Najstareje, najpristnejše, najreelnejše in najceneje ljudsko

domače zdravilo, ki uteši prsne in pljučne bolezni, želodčni krč itd. ter je vporabno notranje in zunanje. V znak pristnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja trdka Adolf Thierry, lekarna pri „angelju varhu“. Vsak balzam, ki ne nosi zgoraj stoječe zelene tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim ceneje tem nič vredneje ponaredbi. Pazi naj se toraj vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce svojega jedinega pravega balzama, kakor tudi kupce nič vrednih ponarejenih, občinstvo varajočih drugih balzamov, zasledujem najstrožje sodnijskim potom na podlagi zakona o varstvenih znamkah. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naroči direktno in naslovi: Na angelja varha lekarno A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko vsake avstro-ogerske poštni postaje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštnemu povzetju.

Pazi naj se vedno natančno na zgorajšjo zeleno varstveno znamko, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica. 5-30

Adolf Thierry, lekarnar
v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

VABILO

k občnemu zboru južnoštajarskega hmeljar-skega društva, ki se vrši dne 14. avgusta t. l. v gostilni g. Frančiška Robleka v Zalcu.

Vspored:

1. Poročilo o društvenem delovanju v pretekli volilni dobi.
  2. Pogovor o članku v „Saazer Brauer-und Hopfenzeitung“ dne 20. jul. t. l.: „Kako je treba varovati doma pridelan hmelj“.
  3. Volitev društvenega odbora.
  4. Predlogi.
- Zborovanje se začne ob 5. uri popoldne. P. n. društveniki, kakor tudi drugi hmeljarji so vljudno vabljeni, da se vdeležijo v obilnem številu občnega zbora.

Zalec, dne 9. avgusta 1897.

Za društveni odbor:

Karol vitez Haupt, načelnik, Anton Petriček, tajnik.

Naznanilo in priporočilo!

Podpisani najljudneje naznaja in priporoča razno špecerijsko blago, potem železo, podplate, posebno pa različno žganje liter od 26-75 kr., dobro vino itd., vse po najnižji ceni. 10-10

Z odličnim spoštovanjem

Henrik Klemenčič,
trgovec in gostilničar v Verzeji.

Trgovina in gostilna

se odda v spodnje-štajarskem trgu. Kje? Pové uprav. „Slov. Gosp.“ 1-3

Cesarska cesta 18. **Maribor.** Gledališka cesta 18.

Kamnoseška obrt Murnig-ovega naslednika se priporoča za izdelovanje vseh kamnoseških del. 3-6

Velika zaloga grobnih spomenikov.

Prav nizke cene.

Anton Gaiser,
posestnik.

Karol Kociančič,
kamnoseški mojster.

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi

Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik

„DUHOVNI VRTEC“

v V. natisu.

Zraven lepim molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 250 straneh še poduk za sveto birmo in 169 svetih pesmi: velja nevezan s podobo vred 32 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom 85 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo 95 kr.

Sv. birma,

Poduk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v III. natisu.

1 kom. velja 6 kr., 10 kom. 55 kr. in 100 kom. 4-50 gld.

Razglas.

Mihael Šerona, posestnik na Bregu pri Ptuju, naznanja, da proda zavoljo svoje starosti prostovoljno svojo posestvo, obstoječe iz izvrstnih travnikov, njiv in iz več v dobro ohranjenih poslopij.

Plačilne pogodbe se lahko pogovorijo. Kupci se vljudno vabijo, ter se naj pri posestniku zgledajo in sicer na Gornjem Bregu pri Ptuju hiš. št. 20. 1-2

Ivan Schindler, Wien III. Erdbergstrasse 12.

Štiri posestva

pri Spod. Sv. Kungoti, uro od Maribora, se prodajo prav po ceni. Več pové Ivan Šantl, mežnar pri Sp. Sv. Kungoti. 1-2

Krepek fant

iz boljše hiše se takoj sprejme v uk pri g. Jožefu Thalmanu, nožarju v Mariboru. 1-2

Učenca s primerno šolsko omiko, iz dobre rodbine, ki ima veselje do trgovine, vsprejme takoj Martin Murschetz, trgovec manufakturnega blaga v Ptuju. 2-2